

távcsövezni ment. Többen könyveket kezdtek bújni vagy családtagjaikat kérdezték tovább; komoly viták kerekedtek, amikor otthon valamit másképp magyaráztak, mint ahogyan az óvónéni mondta. Ilyenkor még a szakirodalmat is átnézték a kérdés tisztázásához. Volt szülő, aki az óvodában felkereste az óvónőt, mert meg akarta ismerni, ki az, aki a gyermek érdeklődését anyyira felkeltette a csillagászat iránt.

Az óvónő (jelen sorok írójának felesége) maga is tapasztalta, hogy amióta foglalkozott a csillagászat alapjaival, másképp látja a világot. Ezért, s a gyermekek érdeklődését is látva, elhatározta: a jövőben is folytatni fogja, amit elkezdett. De azt is tapasztalta, hogy a kolléganők értetlenül fogadják munkáját, mert érdektelennek tartják a csillagászatot. Nem is csoda, amikor ők sosem tanultak róla, nem ismerik, nem értik.

Ezen kellene változtatni!

CSABA GY. G.

A Bajai Obszervatórium Alapítvány hírei

A múlt év végén egészoldalal felhívásban fordultunk a hazai amatőr csillagászokhoz támogatásért (Meteor 1991/10, 11). Erre sokan reagáltak, olyanok, akik nyilvánvalóan érdeklődnek egy országos csillagászati létesítmény váltságos helyzetét iránt, és lehetőségeik függvényében esetleg segíteni is szeretnének életben maradásához. Számukra készült ez a rövid beszámoló.

A bajai obszervatórium a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati Kutatóintézetének része. Csaknem négy évtizedes múltra tekint vissza, története városi bemutató csillagvizsgálóként kezdődött. E négy évtized túlnyomó részében alkalmazott égi mechanikai kutatások folytak itt, elsősorban a Föld felsőlégkörének műholdpályák vizuális megfigyelése útján. A hetvenes évek közepére megépült a város határában a Szegedi úti bázis.

A szó hagyományos értelmében vett klasszikus csillagászati kutatások 1985-től kezdődhettek meg ismét az intézetben, amikor is a szegedi József Attila Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Tanszéke Baján állította fel 40 cm-es Cassegrain-távcsövet (1. Föld és Ég 1986, 82–83. o.). 1986-ban jelentkeztek először a gazdasági hanyatlás jelei: fel kellett adni a Tóth Kálmán utcai régi intézetet. Az 50 cm-es Newton típusú bemutató távcső akkor került a Kábeltelevíziós társaság tulajdonába. (Hazai viszonyainkat jól tükrözi, hogy 1991 decemberében e cég is megszűnt, vagyontárgyait, ingatlanait a Városi Önkormányzat veszi át, és így a Bajai Bemutató Csillagvizsgáló sorsa a továbbiakban az ő kezükben lesz.)

Az egyre vékonyabb sugárban csordogáló támogatások megtették hatásukat: sok kutató a tudományos továbbfejlődés ellehetetlenülése miatt maga távozott, a nem-kutatói állományt pedig a kényszerű létszám-leépítések tizedelték. A múlt év elején és idén is 3–3 státuszt kellett megszüntetni.

Nyugati szakfolyóiratokat évek óta nem tudunk járattani, a keletiek és a hazaiak rendelése 1991 végén állt le. Ezen az sem sokat segített, hogy a városi tanács, a Soros Alapítvány és a Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Alapítvány támogatásával néhány irodatechnikai berendezést, szakkönyvet és szoftvert be tudtunk szerezni az elmúlt néhány évben... Sorra kellett

távcsövezni ment. Többen könyveket kezdtek bújni vagy családtagjaikat kérdeztették tovább; komoly viták kerekedtek, amikor otthon valamit másképp magyaráztak, mint ahogyan az óvónéni mondta. Ilyenkor még a szakirodalmat is átnézték a kérdés tisztázásához. Volt szülő, aki az óvodában felkereste az óvónőt, mert meg akarta ismerni, ki az, aki a gyermek érdeklődését anyyira felkeltette a csillagászat iránt.

Az óvónő (jelen sorok írójának felesége) maga is tapasztalta, hogy amióta foglalkozott a csillagászat alapjaival, másképp látja a világot. Ezért, s a gyermekek érdeklődését is látva, elhatározta: a jövőben is folytatni fogja, amit elkezdett. De azt is tapasztalta, hogy a kolléganők értetlenül fogadják munkáját, mert érdektelennek tartják a csillagászatot. Nem is csoda, amikor ők sosem tanultak róla, nem ismerik, nem értik.

Ezen kellene változtatni!

CSABA GY. G.

A Bajai Obszervatórium Alapítvány hírei

A múlt év végén egészoldalal felhívásban fordultunk a hazai amatőr csillagászokhoz támogatásért (Meteor 1991/10, 11). Erre sokan reagáltak, olyanok, akik nyilvánvalóan érdeklődnek egy országos csillagászati létesítmény váltság helyzetét iránt, és lehetőségeik függvényében esetleg segíteni is szeretnének életben maradásához. Számukra készült ez a rövid beszámoló.

A bajai obszervatórium a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati Kutatóintézetének része. Csaknem négy évtizedes múltra tekint vissza, története városi bemutató csillagvizsgálóként kezdődött. E négy évtized túlnyomó részében alkalmazott égi mechanikai kutatások folytak itt, elsősorban a Föld felsőlégkörének műholdpályák vizuális megfigyelése útján. A hetvenes évek közepére megépült a város határában a Szegedi úti bázis.

A szó hagyományos értelmében vett klasszikus csillagászati kutatások 1985-től kezdődhettek meg ismét az intézetben, amikor is a szegedi József Attila Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Tanszéke Baján állította fel 40 cm-es Cassegrain-távcsövet (1. Föld és Ég 1986, 82–83. o.). 1986-ban jelentkeztek először a gazdasági hanyatlás jelei: fel kellett adni a Tóth Kálmán utcai régi intézetet. Az 50 cm-es Newton típusú bemutató távcső akkor került a Kábeltelevíziós társaság tulajdonába. (Hazai viszonyainkat jól tükrözi, hogy 1991 decemberében e cég is megszűnt, vagyontárgyait, ingatlanait a Városi Önkormányzat veszi át, és így a Bajai Bemutató Csillagvizsgáló sorsa a továbbiakban az ő kezükben lesz.)

Az egyre vékonyabb sugárban csordogáló támogatások megtették hatásukat: sok kutató a tudományos továbbfejlődés ellehetetlenülése miatt maga távozott, a nem-kutatói állományt pedig a kényszerű létszám-leépítések tizedelték. A múlt év elején és idén is 3–3 státuszt kellett megszüntetni.

Nyugati szakfolyóiratokat évek óta nem tudunk járattani, a keletiek és a hazaiak rendelése 1991 végén állt le. Ezen az sem sokat segített, hogy a városi tanács, a Soros Alapítvány és a Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Alapítvány támogatásával néhány irodatechnikai berendezést, szakkönyvet és szoftvert be tudtunk szerezni az elmúlt néhány évben... Sorra kellett